

GMINA RYBNO

ul. Długa 20, 96-514 Rybno
pow. sochaczewski
NIP 3371692261, REGON 750148466Regionalna Izba Obrachunkowa
w Warszawie

Wpłynęło dn. 09.11.2020

nr 945

podpis

Rybno, 28 października 2020r.

Fn. 3032.46.2020

Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie
ul. Koszykowa 6A
00-564 Warszawa

Na podstawie art. 1 Ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019r. poz. 2137 ze zm.) w imieniu Gminy Rybno proszę o zajęcie stanowiska przez Regionalną Izbę Obrachunkową w następującej sprawie:

Na terenie gminy Rybno na prywatnej posesji stwierdzono nielegalne magazynowanie odpadów o nieustalonym składzie i pochodzeniu w beczkach i półprzezroczystych kontenerach IBC tzw. „mauzerach”. Pojemniki są umiejscowione w dwóch halach na terenie nieruchomości położonej w miejscowości Jasieniec, gmina Rybno, powiat sochaczewski. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska Delegatura Płock oszacował ilość palet, na których ustawione były beczki i mauzery z odpadami płynnymi oraz odpadami stałymi. Większość odpadów znajduje się wewnątrz obiektów magazynowych.

Na terenie ww. nieruchomości zmagazynowane jest:

- w dwóch halach: ok. 1743 palet, na których znajdują się mauzery o pojemności 1000l oraz beczki o pojemności 200 l (ustawione po 4 sztuki),
- bezpośrednio na powierzchni terenu: ok. 121 palet, na których znajdowały się „mauzery” o pojemności 1000 l oraz beczki o pojemności 200 l.

Wskazany art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz.U.2020.797 ze zm.) w przypadku gdy ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest usunięcie odpadów, zobowiązuje organ właściwy w sprawie – wójta do podjęcia działań polegających na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi.

Według oceny MWIOŚ ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi i środowiska wniósł o podjęcie pilnych działań polegających na usunięciu odpadów z terenu nieruchomości w m. Jasieniec 31 i zagospodarowaniu ich zgodnie z przywołanym przepisem ustawy o odpadach. Wstępnie szacowany koszt (na podstawie przekazanej oferty) unieszkodliwienia zmagazynowanych odpadów wynosi około 10 mln zł.

Na podstawie oględzin zabezpieczonych substancji chemicznych, ich opakowań i etykiet znajdujących się na nich, jak również przeprowadzonych badań fizykochemicznych biegli (Fedalab Sp. z o.o. pracujący na zlecenie Prokuratury Okręgowej w Płocku) wskazują w Opinii nr FD122/2020 z dnia 29 maja 2020r., że część odpadów ujawnionych w ww. miejscu pochodzi z Zakładów Chemicznych Nitro-Chem zs. w Bydgoszczy i stanowią odpady z produkcji materiałów wybuchowych, o czym świadczą oznakowania pojemników wskazujące na tegoż wytwórcę odpadu, jak również skład chemiczny. Co do pozostałych opakowań, biegli nie są w stanie określić źródła pochodzenia zabezpieczonych substancji chemicznych. Odpady w przedmiotowej sprawie stanowią prawdopodobnie odpady z szeroko rozumianego przemysłu chemicznego, petrochemicznego, farbiarskiego, lakierniczego, motoryzacyjnego oraz produkcji materiałów wybuchowych etc.

Wójt Gminy Rybno podejmując działania polegające na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi w myśl art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. *o odpadach* w dniu 21 października 2020r. wydał decyzję określającą obowiązki zmierzające do niezwłocznego usunięcia odpadów, jednak na obecną chwilę, nie mamy możliwości finansowych do samodzielnej realizacji powyższego obowiązku.

Gmina nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę z lat ubiegłych i tzw. wolne środki. Artykuł 242 ustawy o finansach publicznych wprowadza zakaz planowania i dokonywania wydatków bieżących w wysokości przekraczającej dochody bieżące, złagodzony o możliwość pokrywania ewentualnego niedoboru z enumeratywnie wskazanych źródeł. Zakaz analogiczny jak dla wydatków bieżących planowanych gminy obowiązuje dla wydatków wykonanych na koniec roku budżetowego. Wydatki te nie mogą być one wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Koszt utylizacji odpadów zgromadzonych w miejscowości Jasieniec wynosi około 10.000.000,00 zł. Środki które może pozyskać gmina z NFOŚiGW na realizację tego zadania to 60% tej kwoty tj około 6.000.000,00 zł. Pozostałą kwotę 4.000.000,00 zł stanowiłaby pożyczka na sfinansowanie planowanego budżetu z przeznaczeniem na realizację wydatków bieżących w 2020 roku związanych z wykonaniem decyzji o wykonaniu zastępczym zadania – usunięcia odpadów zgromadzonych w miejscowości Jasieniec.

Gmina Rybno według sprawozdania RB-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2020 wykazała :

- plan dochodów bieżących - 18.743.015,92 zł,

- plan wydatków bieżących 18.450.931,55 zł,
- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych wynosi 192.174,50 zł,
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych wynoszą 1.908.813,00 zł.

Różnica między planowanymi dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosi kwotę 292.084,37 zł.

Gmina Rybno podejmując uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na sfinansowanie planowanych wydatków bieżących w kwocie 4.000.000,00 zł na utylizację odpadów w miejscowości Jasieniec w sposób istotny naruszyłaby przepis art. 242 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z treścią art. 242 ust.1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa a art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy. Z powyższego wynika, że wydatki bieżące nie mogą być finansowane dochodami majątkowymi oraz zaciągniętym długiem publicznym, czyli nie może być na nie planowany deficyt. W obecnie obowiązującym systemie prawnym nie ma możliwości zaciągania przychodów zwrotnych (w rozpatrywanej sprawie pożyczki) na finansowanie wydatków bieżących budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Przesądza o tym norma prawna określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Ponadto zgodnie z art. 217 ust.2 ustawy o finansach publicznych deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- 1) sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- 2) kredytów;
- 3) pożyczek;
- 4) prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego;
- 5) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w pkt 8;
- 6) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych,
- 7) spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych,
- 8) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami

wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Podobne stanowisko (opinia) zajęło Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie Uchwałą Nr 14.189.2018 z dnia 12 lipca 2018 roku w sprawie: orzeczenia nieważności Uchwały Nr XLIII/197/2018 Rady Powiatu Gostynińskiego z dnia 15 czerwca 2018r. w sprawie zaciągnięcia przez Powiat Gostyniński pożyczki długoterminowej na finansowanie planowanego deficytu budżetowego.

W związku z powyższym uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska, że w przedstawionym stanie faktycznym i prawnym Gmina Rybno nie ma możliwości zaciągnięcia przychodów zwrotnych (pożyczki) na finansowania przedmiotowego zadania (wydatków bieżących budżetu gminy Rybno) a nadto, że Gmina Rybno nie posiada możliwości sfinansowania tego zadania z dochodów własnych w chwili obecnej.

WOJT
mgr Damian Jaworski

**Regionalna Izba Obrachunkowa
w Warszawie**

ul. Koszykowa 6a, 00-564 Warszawa
tel. (22) 628 28 62; 628 78 42
e-mail: warszawa@warszawa.rio.gov.pl

WA.43.58.2020

Warszawa, dn. 8 grudnia 2020 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie
Wysłano listem ZPO dnia 9.12.20
Nr 1489 z rejestru przesyłek wychodzących
Nr 3 z pocztowej książki nadawczej
Podpis

Pan Damian Jaworski
Wójt Gminy Rybno

ul. Długa 20
96-514 Rybno

W odpowiedzi na pismo nr Fn.3032.46.2020, uprzejmie informuję:

Gmina nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę z lat ubiegłych i tzw. wolne środki. Artykuł 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U z 2019 r. poz. 869 z póź. zm.) wprowadza zakaz planowania i dokonywania wydatków bieżących w wysokości przekraczającej dochody bieżące, złagodzony o możliwość pokrywania ewentualnego niedoboru z enumeratywnie wskazanych źródeł.

Zgodnie z treścią art. 242 ust.1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.

Z powyższego wynika, że wydatki bieżące nie mogą być finansowane zaciągniętym długiem publicznym, czyli nie może być na nie planowany deficyt. W obecnie obowiązującym systemie prawnym nie ma możliwości zaciągania przychodów zwrotnych (w rozpatrywanej sprawie pożyczki) na finansowanie wydatków bieżących budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Mając powyższe na uwadze nie można jednak pominąć okoliczności, że obowiązek pilnego usunięcia i zagospodarowania niebezpiecznych odpadów wynika z art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.), zgodnie z którym, w przypadku, gdy ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest niezwłoczne usunięcie odpadów, właściwy organ podejmuje działania polegające na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi. Oznacza to, że Gmina Rybno zobowiązana jest do zabezpieczenia w budżecie kwoty niezbędnej do zrealizowania ciężącego na niej obowiązku. Z uwagi na szacowany koszt przedsięwzięcia, Gmina Rybno winna podjąć pilne starania o pozyskanie środków zewnętrznych na jego realizację, takich jak np. dotacja z NFOŚiGW i WFOŚiGW.

Jednocześnie należy wskazać, że określenie sposobu realizacji zadań przez jednostkę samorządu terytorialnego wykracza poza uprawnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Przedstawiając powyższe informuję, że jednostki samorządu terytorialnego działają we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, a wyjaśnienia Izby nie są wiążące dla wnioskującego o ich udzielenie, jak i innych organów.

PREZES
Województwa Lubuskiego